

Direcció Newsletter: Esther Grau, Diana Marre i Beatriz San Román

Continguts: Carme Fitó

Edició, Format i maquetació: Sofía Gaggiotti

Difusió: Maria Galizia

ISSN: 2013-2956

Un secret i un mite en els orígens del fill: reproducció assistida versus adopció

Explicar “la història dels orígens” al fill

Una qüestió complexa de resoldre que planteja la fecundació in vitro amb donació de gàmetes és l'explicació al fill/a sobre l'origen de la seva concepció. La fecundació in vitro amb recepció de gàmetes desestabilitza un dels pilars fonamentals de la identitat del fill (la unitat de la carn i la sang) en els conceptes del parentiu occidental. La identitat del fill, tal com és entesa en la cultura del parentiu, està relacionada amb els orígens biològics, amb la carn i la sang, a més dels orígens territorials. Les històries de narració dels orígens del fill en l'adopció internacional, la més freqüent durant els últims anys a Espanya, són explicables, i a diferència de la reproducció assistida, generen una narrativa mítica en relació al lloc d'origen del fill/a. Existeix un viatge a un altre país, i la trobada amb un infant assignat, que està “socialment despullat”, desposseït de relacions socials i emparat per l'estructura de les cases d'infants o orfenats, tal com ha assenyalat l'antropòloga Signe Howell. Així com en l'adopció, la història de l'origen del fill/a es fonamenta en un imaginari que es focalitza sobre un lloc, el territori, el país d'origen i una història mítica, en la reproducció assistida no existeix -encara- un imaginari per explicar els orígens al fill/a.

equilibrium. cement 1971 – bronze 1999

Aquesta Newsletter es publica amb el recolzament del Ministeri de Ciència i Innovació a través del projecte I+D *Adopción Internacional y Nacional: Familia, educación y pertenencia: perspectivas interdisciplinarias y comparativas* (MICIN CSO2009-14763-C03-01 subprograma SOCI)

AFIN

Els pares adoptius es presenten -i perceben- com herois després d'un viatge, amb benvolgudes i recepcions a l'aeroport. Divulguen les fotografies de la criatura adoptada entre la família i els amics per e-mail, i produeixen relats extensos sobre la primera vinculació amb la criatura i el viatge al país d'origen. Mentre que els pares receptors de gàmetes, guarden un profund silenci sobre els orígens del fill entre familiars i amics i no sabem com afronten aquest secret.

La fecundació in vitro amb recepció de gàmetes ha desestabilitzat un dels pilars fonamentals de la identitat: el coneixement dels orígens biològics que abans de la reproducció assistida es donava per suposat. Qui és el meu pare genètic? Qui és la meva mare genètica? Són preguntes que es poden formular un dia els joves nascuts amb aquesta i altres tècniques reproductives, si els han estat revelats els seus orígens genètics. De fet, això ja està passant amb les criatures adoptades a altres països. Es preveu que molts nens i nenes, adolescents, joves i adults voldran conèixer els seus pares biològics i emprendran, amb els seus pares adoptius o en solitari, un viatge per retrobar-se amb el lloc i els orígens mítics, i potser també, amb les seves famílies de naixement.

En canvi, amb els fills nascuts mitjançant la fecundació in vitro amb donació, avui per avui, la llei de reproducció assistida espanyola protegeix l'anonimat - un fet que ja s'ha modificat a moltes de les lleis de reproducció assistida europees - i no permet conèixer als qui donen, ni establir cap mena de relació entre donants i receptors, o entre donants i productes d'aquesta donació, llevat que es manifesti una malaltia genètica.

L'anonimat de qui dona tranquil·litza als pares i a l'entorn social. La llei de reproducció assistida garanteix l'anonimat, però fonamenta un secret sobre els orígens del fill concebut amb donació. El coneixement de la identitat del donant no determina filiació, perquè la filiació la determina el part. Actualment la donació de gàmetes està prohibida a varis països, com Àustria, Noruega, Suècia, Itàlia, i Alemanya que prohibeixen la donació d'ovòcits. Els comitès de bioètica en l'actualitat discuteixen el dret del nen a conèixer els seus orígens en la donació de gàmetes com una part de la seva identitat biològica.

Sobre la revelació dels orígens al fill concebut amb fecundació in vitro es plantegen dues qüestions: 1) explicar els orígens en la fecundació *in vitro*; 2) explicar que els orígens venen de la donació de gàmetes. Els professionals del món de la psicologia aplicada a la reproducció assistida recomanen explicar "la veritat" sobre els orígens al fill en tots els casos, inclosa la donació.

AFIN

Una psicòloga m'explicava en una entrevista:

Quan he estat en foros discutint amb metges... Hi ha metges que opinen que aquests nens ho tindran molt difícil... perquè altres entenguin el tema... Jo, a tots els foros que fem sobre si s'ha dir o no al nen, jo sempre recomano de dir-ho al nen. Ell viurà amb aquesta informació sempre. Quan vagi al metge ja des de molt petit, preguntaran pels antecedents familiars. Perquè s'ha d'ocultar una veritat d'algo que ha sigut molt buscat? Per una altra banda, en algun moment ho sabran. Quan siguin grans el tema de la genètica haurà evolucionat... o se'ls diu la veritat o vaya lio tindran aquests nens.

“El què diuen els metges és, que tampoc cal, que hi ha molts nens adoptats que mai ho han sabut... Mentre no faci falta la informació no cal... Però farà falta molt aviat amb les proves de l'ADN... Quan es facin una prova d'ADN, ho sabran de seguit... tal i com avancem ara. Molts nens dubten de la seva identitat i pensen si són fills dels seus pares o si han estat trobats... o adoptats... cada vegada hi ha més informació sobre reproducció assistida i adopcions. Estem recomanant que es digui. Quina repercussió psicològica tindrà sobre el nen si sap que el seu pare l'està mentint? El nano qualsevol dia pot saber...

Abans de la reproducció assistida, la solució a la infertilitat era l'adopció. Moltes criatures no coneixien que eren adoptades. Amb les adopcions internacionals el panorama ha canviat, i els orígens de la criatura estan sempre en primer terme en la construcció de la seva identitat. No és possible amagar les diferències fenotípiques i la criatura no passa desapercebuda, de manera que els pares i mares adoptants estan fent un treball sobre la identitat del fill en el seu entorn social i en la societat. Mentre que el fill concebut amb fecundació in vitro i donació, té escindida una part de la seva identitat genètica que no coneixerà, i que no produirà relacions.

Les pors que produeix la donació de gàmetes

Les pors que produeix la revelació de la recepció de gàmetes, són relatives al qüestionament social sobre la identitat del fill, i al propi qüestionament sobre la seva identitat genètica real, tal com veiem en les explicacions de les dones entrevistades.

Anna, una informant que estava embarassada amb ICSI i gàmetes propis, deia sobre explicar la fecundació *in vitro* al seu fill:

Jo no sé si ho diré mai... Jo no sé si tindrè aquesta necessitat... El meu marit, un dels motius per els que no ho vol dir, és perquè el meu pare... a la platja on estiuem, hi ha una nena que li diu “nena proveta”, que va néixer fa molts anys, i llavors el meu marit deia: ‘És que el teu pare em dirà que tenim un “bebè proveta”... En els casos de trigèmins, potser s’ha de dir... Jo, si hagués estat nen (està embarassada d’una nena), li hagués dit de gran, perquè potser tingui problemes de fertilitat de gran. Li hauria explicat per aquest motiu, però no per cap altre... Potser que si ho saben se sentin més artificials, menys volguts... o més sobreprotegits...

nymph 1. oil. 100 x 130 cm. 1990

L’Anna no veia la necessitat de revelar els orígens a la filla, tenia por que fos assenyalada com a “nena proveta” per aquesta diferència. Només en el cas de que hagués estat nen li hauria explicat, doncs a través de la tècnica de l’ICSI es trameta la infertilitat masculina causada per escassa concentració o mobilitat espermàtica. Les dones que havien utilitzat la fecundació *in vitro* amb els propis gàmetes, no veien la necessitat d’explicar els orígens al fill.

AFIN

L'Àngels, que estava en tractament de fecundació *in vitro* amb donació d'esperma i òvuls, deia:

Jo crec que la donació no s'ha d'explicar als fills... Una adopció sí, però la donació... potser de grans (reflexiona) No ho sé. Si s'explica comencen els problemes psicològics de buscar els pares (genètics)... El fill té dret a saber qui és el pare... però estarà dividit... no ho sé... S'hauria de valorar en cada cas...

Una altra informant parlava de les dificultats d'explicar els orígens del fill en relació a l'adopció i a la relació genètica amb un possible germà que quedaria oculta:

Jo he tingut tres germans... Em feia pena pensar que té un germà i que no el coneixeria... I pensava... Això se li ha d'explicar un dia? No m'imagino explicant al meu fill que és fill biològic nostre, però que no és fill... No m'ho sé imaginar... No sé... Jo tindrè un àlbum de fotos del meu fill, i sortiran les fotos del país on el vam anar a buscar... les d'ell. No seran les fotos a un hospital amb un llit com tenen la majoria de nens... El meu fill tindrà unes fotos d'un país, un avió... No amb uns avis a l'hospital... No li veig problema... El vam anar a buscar a un altre país. La donació no té una forma fàcil i senzilla d'explicar...

Carme: Per què?

Sus: Perquè no és una cosa fàcil d'entendre. Per exemple la meva mare. El meu pare no pregunta mai, però sempre escolta... Ma mare pregunta i no entén res. Això que és tant difícil d'entendre per una persona gran, no ja no la meva mare... tot és molt científic, no veig que sigui fàcil d'explicar...

Josep, el marit d'una informant explicava:

Què li explicaré jo al meu fill? Jo vaig arribar a una conclusió molt senzilla. És a dir, d'aquí a deu anys... poden passar mil històries... D'aquí quinze anys, potser d'aquí a divuit anys, quan ja no sigui un adolescent o sigui un adolescent madur que pugui entendre tota la pel·lícula... Jo no estic fent algo mal fet... Al menys parteixo d'aquesta base.

Explicar als fills que s'han utilitzat gàmetes procedents de donació per concebre'ls és un procés -tal com ho planteja el Josep i les psicòlogues de la comunitat-, segons el que la societat vagi acceptant. A la Sus, li sembla fàcil explicar l'adopció i la història dels orígens, però no troba fàcil d'explicar que un fill "*és fill biològic, però no és fill*". En les concepcions del parentiu està molt arrelada la imatge d'unitat genètica en la carn i la sang. Aquesta imatge fonamenta els orígens del fill i la seva continuïtat vers el futur com a descendent en la genealogia, i a la vegada la connexió amb els ascendents cap el passat. És difícil explicar la ruptura genètica quan no existeixen narratives que permetin explicar la història dels orígens, i és des d'aquesta perspectiva que la recepció de gàmetes desafia els fonaments del parentiu per relació genètica. Deia el mateix informant:

S'amaga el que passa. Això algun dia explotarà... Després l'altre tema és que no es parla mai del que s'ha de fer, si s'ha de dir o no s'ha de dir que una criatura ha nascut amb FIV, donació... D'això ningú en vol parlar... Jo no he trobat a ningú que en vulgui parlar. La gent el que fa, és quan ho té resolt ho oblida. Ja no hi pensa més, però el Biel és nat per donació d'òvul, i jo li he de dir, perquè té un grup sanguini que no es correspon al nostre i això pot sortir. Li hem d'explicar. Imagina't que un dia tingués una malaltia genètica i això sortís. No ens ho perdonaria que l'haguéssim enganyat i no li haguéssim dit... Podríem tenir problemes... A mi això dels secretismes no m'agrada... Em sembla que s'ha de dir...

intercepted landscape. pastel on card. 65 x 50 cm. 1996

AFIN

Explicar “la veritat biològica” al fill es veu com a necessari degut als avenços de la genètica. Si els pares no revelen la veritat biològica, un dia per sorpresa, el fill pot arribar a conèixer-la per altres vies. Pablo i Lucía havien decidit explicar la història als fills bessons concebuts amb donació de semen:

Existeix una por relativa a que s'aixequi la llei de protecció de l'anonimat del donant i, per un altre costat, quan existeix un secret en la família i algú ho sap, sempre es corre el risc de que pugui ser revelat. La Lucía continuava explicant les seves raons:

Tenemos amigos que saben que hemos hecho reproducción asistida, pero no entramos en el detalle de que nuestros hijos son de donante... Y si yo no lo digo y se lo dice mi madre o mi tía... será peor.

El Pablo parlava de la seva por al rebuig que podrien sentir els seus fills per ell:

Imagínate que tienen dieciocho años y que lo saben... y que los dos comienzan a rechazarme... a mi me matan... Me explico... porque si tienen dieciocho años y me dicen que yo no soy el padre de ellos... Al final, la carga genética del chaval cual és? El padre quien es? Por una enfermedad hereditaria, lo acaban sabiendo... No... hay que descubrir entonces quien es el padre... Te obligan... Imagínate que el chaval se entera porqué se lo dice el médico...

Lucía: Inicialmente tomamos la postura de decirlo... Lo más honesto es decir la verdad... aunque no se va explicando a los médicos su historia...Nos ha pasado llevarlos al oculista y mirarlos a los dos... Como yo no veo bien, igual ellos tienen problema... me dijeron que el niño tenía los ojos grandes... Dijo el médico, ‘Eso deber ser de familia’ y yo dije: ‘Sí y tal... no se que?’ Como yo no los tenía...

Pablo: De aquí cinco años si haces un estudio, te diremos, mira: sí! Hemos tenido valor de decirlo... o no...

Una parella d'informants, el Carles i la Roser, que havien tingut una filla concebuda amb donació d'òvul deien:

Carles: I a la Marina, quan sigui el moment... de la millor manera se li explicarà... Es tracta de que ho sàpiga ella... Poc a poc... Jo penso que quan la Marina sigui grandeta serà una cosa molt normal...

Roser: Imagina't que descobrís que no té el mateix DNA que els pares.

Explicar la història dels orígens als fills és difícil. No existeixen models de narratives que ho possibilitin. La construcció dels orígens secrets del fill nascut per fecundació *in vitro* està per fer, però primer, cal desvelar el secret. La majoria de les interlocutores no veien la necessitat d'explicar els orígens del fill en la fecundació *in vitro*, si no s'havia utilitzat la donació de gàmetes. Quan s'havia utilitzat la donació, tal com hem vist, apareixien una sèrie de pors relatives a la identitat del fill: por a que el fill sigui assenyalat com a diferent, por a que si un dia el fill coneix la identitat del donant se senti dividit. Una informant deia que la donació no era fàcil d'explicar, ni als fills ni als familiars. També, els pares tenen por del rebuig del fill, si un dia coneix "la veritat biològica". Tanmateix hi havia pares que estaven disposats a explicar el secret.

about the road 5. graphite and pastel on card. 1984

Si les parelles receptores de gàmetes es decideixen un dia a explicar als fills “la veritat”, és degut a les pors a que un dia el fill pugui descobrir la veritat genètica a causa d’una malaltia. Els avenços en la medicina genètica obligaran en un futur no llunyà, a explicar “la veritat” dels orígens als fills. Tal com explica el Pablo, *“Te obligan... Imagínate que el chaval se entera porque se lo dice el médico”*. La història genètica posaria de manifest que no es correspon el DNA amb el pare o mare i això podria ser vist com un engany fet al fill, sobre uns supòsits de maternitat o paternitat genètics no veritables.

L’altra problema és que alguns familiars estan informats i no existeix la certesa absoluta de que quan terceres persones coneixen un secret, aquest pugui continuar sent-ho. Des d’una perspectiva ètica, revelar el fet de la recepció de gàmetes implica una relació de comunicació honesta amb el fill, altrament es pot córrer el risc d’una revelació accidental, feta per un metge o un familiar, la qual cosa suposaria un fort impacte emocional en el fill, amb la conseqüent pèrdua de confiança.

Una de les altres pors que existeixen, és que en un futur es modifiqui la llei sobre l’anonimat del donant i s’autoritzi a conèixer la seva identitat. Actualment, la llei d’adopció permet conèixer als adoptats majors de divuit anys, dades relatives als seus orígens biològics.

freudian landscape. cement. 1978

Vers el coneixement dels orígens com un dret a conèixer la part genètica de la identitat

La tendència de la legislació moderna és a protegir els drets dels nens a conèixer el seu pare o la seva mare genètics. A Anglaterra, l'any 2005 es va desfer la llei de l'anonimat dels donants de la reproducció assistida. Quan els fills dels receptors de gàmetes arribin a la majoria d'edat, tindran el dret de conèixer els seus pares genètics.

Els acords internacionals de la *Convenció sobre los Derechos del Niño* de les Nacions Unides, estableix "el dret, en la mesura del possible, a conèixer els pares i a ser cuidats per ells". Aquest principi dels Drets del Nen ha estat aplicat a la llei d'Adopció Internacional. Segons els juristes, desfer l'anonimat dels pares genètics en la llei d'adopció, pot conduir en un futur a que es plantegi desfer l'anonimat de les donacions d'esperma i òvuls, fet que canviaria tot el panorama social actual de la donació i l'hermetisme que l'envolta. Al Regne Unit i a Suècia, i en alguns estats nord-americans, la donació ja no és secreta.

landscape in explosion. oil.130 x100 cm. 1993

REFLEXIONEM

Actualment es planteja el dret de la persona a conèixer els seus orígens genètics com a part important de la definició de la seva identitat, i per un altre costat, els descobriments de la genètica i els avenços científics poden fer necessari desvetllar, en algun moment, l'anonimat a causa d'una malaltia genètica. A Espanya les pors a desfer l'anonimat, és que si es desvetllés, els donants desapareixerien, tal com està passant a Anglaterra. La donació es pot ocultar perquè no existeixen en el fenotip del fill, aparences molt diferents dels pares, ja que en la donació, s'escullen els donants en funció de les característiques fenotípiques més similars als pares, amb la finalitat de que unes diferències molt evidents podrien fer sospitar de l'origen del fill. El que interessa a la parella que acudeix a la reproducció assistida, és fer "com si" tot hagués ocorregut dins una "normalitat" biològica. Amb la recepció de gàmetes, queda oculta la filiació genètica, "la veritat genètica", en virtut de la llei de reproducció assistida de 1989, que obliga a conservar l'anonimat en la donació. En aquesta situació, el pare és l'espòs o company de la dona que gesta el fill, *mater semper est certera*, però al pare se li suposa l'engendrament en virtut del matrimoni o relació amb la mare. Aquesta situació amaga la donació i els orígens biològics del fill de tal manera que, la multiparentalitat queda escindida per l'ocultació afavorida per la llei. Una informant posava de manifest aquest fet, quan deia que el fill podria tenir un germà que no coneixeria mai.

L'adopció internacional té una imatge cultural molt acceptada socialment. S'entén que adoptar una criatura condemnada és fer una obra d'altruisme. La gent sol dir "a aquest crió li ha tocat la loteria" i l'altruisme sol ser un argument corrent per justificar l'adopció. Mentre que la reproducció assistida amb donació no té la mateixa acceptació social, i en les representacions de les persones no implicades apareix com "una cosa estranya", un "fill que no és d'un mateix", o que "només és un fill a mitges". Al voltant de la donació es produeix un hermetisme perquè desafia les representacions convencionals de la família, en tant que en la concepció del fill hi ha intervingut una tercera persona anònima. La societat no disposa d'una fórmula que permeti explicar els orígens de la criatura nascuda per fertilització *in vitro* i especialment en els casos de donació d'òvul i esperma.

El problema és la definició de la identitat en la reproducció assistida, ja que es trenca el principi de la unitat de la carn i la sang. Les parelles volen un fill de la seva pròpia carn i sang, un fill que sigui “propi”, amb això es reforça el pes de la biologia en el parentiu. La ideologia del parentiu es fonamenta en un progenitor i una progenitora, tal com es produeix en “els fets naturals”, o les “les lleis de la natura”. Aquestes lleis de la natura tenen un principi de “veritat biològica”, que està continguda en la relació genètica, tal com va posar de manifest l’antropòleg nord-americà David M. Schneider i tal com es desprèn de les concepcions de les persones involucrades en la reproducció assistida que han participat en la investigació. El model de procreació hegemònic assumit és la parella heterosexual. En aquest model coincideix el matrimoni, la sexualitat, la procreació i la filiació, i aquests fets ubiquen el fill en la continuïtat d’un llinatge. D’aquest model se’n deriva que, el què és “natural” és “veritable”. Pertànyer a la genealogia de parents atorga identitat; una identitat que fora d’aquesta veritat biològica s’ha de construir, a través del cos i la paraula.

La història dels orígens del fill està per construir i s’escapa d’aquest model ideal, i també de les representacions de l’adopció i els seus mites. En un futur, serà interessant veure quines narratives construeixen els pares i mares receptors de gàmetes, sobre els “orígens del fill” per explicar la història. Crec que les imatges dels òvuls i els espermatozous al laboratori i les imatges de la fecundació, així com les imatges fetals de les ecografies, poden tenir un paper fonamental en l’explicació dels orígens al fill, i poden ajudar a desvetllar el secret, però encara existeix força el tabú per discutir la conveniència d’explicar l’origen, tot i que cal assenyalar que, per iniciativa d’algun centre de fertilitat, es comença a parlar sobre com explicar els orígens al fill concebut amb fecundació in vitro.

landscape in birth, pastel on card, 65 x 50 cm, 1996

...PER VEURE

- **Maybe Baby** (2001), USA, dir. Ben Elton, és una comèdia biogràfica que tracta de l'experiència personal del seu director, amb la fecundació *in vitro*.
- **El niño de Marte** (2007), dir. Menno Meyjes, Estats Units. Tracta d'un escriptor que després de la mort de la seva dona adopta un nen de sis anys.

...PER LLEGIR

- Cyrulnik, Boris (2005) *Bajo el signo del vínculo*. Barcelona, Gedisa.
- Fitó, Carme (2010), *Identidad, cuerpo y parentesco. Etnografía sobre la experiencia de la infertilidad y la reproducción asistida en Cataluña*. Barcelona, Bellaterra.
- Veiga, Anna, (2011) *El miracle de la vida*, Barcelona, La Magrana.
- Modell, S. Judith (2002) *A Sealed and Secret Kinship. The Culture of Policies and Practices in American Adoption*. Berghahn Books, United States.
- Marre, Diana, (2005), *La adopción y el acogimiento*. Barcelona, Universitat de Barcelona.

LINKS D'INTERÈS

- ["Mujeres, no pospongáis tanto: ¡concebid antes!"](#)

- [El Instituto Madrileño de Fertilidad ayuda a explicar la reproducción asistida a los hijos](#)

- [DIEZ AÑOS DE CAMBIOS EN EL MUNDO, EN LA GEOGRAFÍA Y EN LAS CIENCIAS SOCIALES, 1999-2008](#)

- [SOCIEDAD ESPAÑOLA DE FERTILIDAD \(SEF\)](#)

ESDEVENIMENTS RECENTS

[6th International Conference on Child and Adolescent Psychopathology](#). Roehampton University, Londres. 11 i 12 de juliol de 2011.

El congrés anava dirigit a tots aquells que treballen en recerca infantil i adolescent relacionada amb salut mental, educació, treball social i sistemes de justícia juvenil.

La Natalia Barcons va presentar la comunicació "Relacions socials en menors provinents d'adopció internacional".

PROPERES ESDEVENIMENTS D'INTERÈS

- [Monitoring parents: science, evidence, experts and the new parenting culture. Centre for Parenting Culture Studies \(CPCS\)](#), Universitat de Kent. 13 i 14 de setembre del 2011.
- [La Encrucijada de los Acogimientos y las Adopciones en España: Las Adopciones en el Punto de Mira. ¿Una nueva etapa?](#), Astúries, 1 d'octubre
- XX Congreso Nacional de Pediatría Social: [Problemas emergentes en Pediatría Social](#), Granada, 6, 7 i 8 d'octubre del 2011
- [SCCR/SASci/AAACIG Meeting](#), February 22-25, 2012, Riviera Hotel in Las Vegas, NV.
- [Global Summit on Childhood](#), March 28-31, 2012, Washington, DC
- [International Conference on Children and Youth in a Changing World](#). KIIT University, Bhubaneswar, Orissa, India, November 26-30, 2012

SOBRE LES IL·LUSTRACIONS

[Bibiana Ulanosky](#)

es va formar com a arquitecta a la Facultat d'Arquitectura i Urbanisme de Buenos Aires, i en paral·lel com a escultora en l'estudi de Leo Vinci, a la mateixa ciutat. Actualment, i des de 1976, viu a Madrid on ha freqüentat els estudis de dibuix del Cercle de Belles Arts, i ha assistit als Tallers d'Art Contemporani oferts per Albert Ràfols Casamada, Pablo Palazuelo i Antonio Saura.

"El treball creatiu realitzat a partir de les pulsions internes sempre és positiu per a una millor comprensió del món que ens envolta, a mi m'ha servit, espero que contemplar-ho et beneficiï també".

www.bibianaulanosky.com

SOBRE L'AUTORA DELS CONTINGUTS D'AQUEST NÚMERO

Carme Fitó

és antropòloga, membre del (GEFP) Grup d'Estudis sobre Família i Parentiu (UB) i AFIN (UAB). Es va formar com a pintora i escultora a l'Escola Massana de Barcelona, on va obtenir el títol de graduada en pintura amb el diploma de distinció. Durant els seus anys de joventut es va dedicar a la pintura i a l'escultura. Va estudiar Història de l'Art i, durant la seva recuperació d'un greu accident de trànsit, va cursar estudis d'Antropologia Social. Va obtenir el Premi Extraordinari de la Llicenciatura i es va doctorar per la Universitat de Barcelona. En l'actualitat fa recerca en dues àrees temàtiques diferents: el parentiu construït mitjançant la reproducció assistida y la domesticació dels animals.

D'aquesta última àrea treballa l'adopció d'animals i la seva inclusió en l'àmbit familiar com una forma de parentiu. Recentment ha publicat un llibre sobre la infertilitat i la reproducció assistida, *Identidad cuerpo y parentesco. Etnografía sobre la experiencia de la infertilidad y la reproducción asistida en Cataluña*, basat en la recerca de la seva tesi doctoral. També ha publicat diversos articles sobre reproducció assistida, la domesticació i protecció d'animals.

PROPER CONGRÉS INTERNACIONAL AFIN

5è Congrés Internacional AFIN

La Triada en l'Adopció i l'Acolliment: el lloc de la família biològica

25 i 26 de novembre del 2011

Barcelona, Auditori Residència d'Investigadors
(C/Hospital, 64)